

از بعثت تا ظهور

مقدمه:

بعثت پیامبر اسلام، دوران جاهلیت و اتفاقات پس از بعثت، بهترین منبع مطالعاتی برای درک بهتر زمان ظهور، مقدمات فرج و اتفاقات پس از ظهور است.

دوران غیبت ولی خدا:

برخلاف تصور عموم مردم از دوران جاهلیت، مردم مکه و مدینه در این دوران، مذهبی‌ترین و معنوی‌ترین مردم و دارای فرهنگ بسیار بالایی بودند؛ برای اثبات این سخن می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

(۱) خانه کعبه در این دوران، مقدس و مورد احترام بود؛ و توجه مردم به کعبه، باعث شد سپاه ابرهه قصد نابودی و تخریب آن را داشته باشد.

(۲) این احترام، یک احترام بت پرستانه نبود؛ یعنی همه آنها می‌دانستند که کعبه، خانه خداست؛ هرچند در آن بت قرار داده بودند.

(۳) در کنار تقدیس کعبه، اهل عبادت بودند؛ از جمله به عبادات موسم حج مقید بودند؛ به نحوی که پیامبر در دوره محاصره در شعب ابیطالب، در ایام حج، آزادانه به مکه آمد و شد می‌کردند و حتی سعی صفا و مروه در آن دوران برقرار بود. هرچند در عبادات تحریف‌هایی صورت گرفته بود.

(۴) مردم این دوران، نبی و ولی‌شناس بودند؛ به گونه‌ای که مقام حضرت ابراهیم را حفظ کرده بودند و به قدمگاه هاجر احترام می‌گذاشتند.

(۵) از نظر فرهنگی و شیوه‌ی اداره جامعه، عالی‌ترین نوع دموکراسی در مکه برقرار بود.

(۶) به قانون، مخصوصاً قانون مکتوب، چنان پایبند بودند که هنگامی که پیمان‌نامه‌ی پیامبر با کفار، توسط موریانه خورده شد، پیمان از هم گسیخته و فسخ شد.

(۷) احترام به پیر و بزرگ قبایل و قبیح بودن کتک زدن زنان، از دیگر زیبایی‌های فرهنگ دوران جاهلیت است.

در یک کلام می‌توان گفت مردم این دوران، افرادی شبیه دوران ما بودند. سالها بود که پیامبری برای آنها نیامده بود؛ دین داشتند، اما دین آنها تحریف شده بود و منتظر آخرین پیامبر بودند.

تفاوت بعثت و ظهور:

مهم‌ترین تفاوت ظهور امام زمان و بعثت پیامبر در این است که مشکلات پنهان در جامعه پیامبر، پس از مبعوث شدن ایشان بروز کردند؛ اما مردم زمان غیبت، پیش از ظهور این مشکلات را خواهند دید و بعد از حل این مشکلات توسط مردم، ظهور رخ خواهد داد.

عملیات معکوس بعثت نبوی، در دوران ظهور رخ خواهد داد.

یعنی مردم عصر غیبت، باید امتحانات مردم از ابتدای بعثت تا هجرت و از هجرت تا ولایت امیرالمومنین را بدون حضور مشهود و عینی امام زمان پشت سر بگذارند و حضرت پس از طی شدن این امتحانات، ظهور خواهند کرد.

ما در عصر غیبت، در انتظار فرج هستیم؛ یعنی در انتظار دینی که ممکن است پذیرش آن سخت باشد. درست مانند سختی پذیرش دعوت پیامبر در دوران جاهلیت، توسط افرادی مانند ابوجهل، که آدمی فهمیده و با اخلاق بود و حتی به خوبی پیامبر اعتراف می‌کرد.

نباید دشمنان پیامبر را نادان و بی‌شعور بدانیم؛

زیرا در این صورت نمی‌توان پیامبر را الگوی تمام زمان‌ها دانست.

تفاوت بعثت با ظهور، در این است که مشکلات رخ داده در جامعه نبوی، که تا امروز ادامه دارد، باید پیش از ظهور حل و رفع بشود؛ زیرا ظهور به معنای پیروزی است.

«او کسی است که رسولش را با هدایت و آیین حق فرستاد، تا آن را بر همه آیین‌ها غالب گرداند، هرچند

مشرکان کراهت داشته باشند.» (توبه/۳۳)

وظیفه‌ی ما در عصر غیبت:

• بررسی تاریخ بعثت پیامبر

امروزه وظیفه‌ی ما این است که دوران جاهلیت را بررسی کنیم تا مشکلات موجود در جامعه مذهبی عصر بعثت را شناخته و آنها را در جامعه خود، حل کنیم. حسادت، تعصب قومی، حُب دنیا و... که در جامعه نبوی وجود داشت، امروز می‌تواند مانع ظهور باشد.

• قدرت افزایی شیعی

ما باید برای امام زمان قدرت ایجاد کنیم؛ آگاهی و معرفت‌افزایی در صورتی مفید است که موجب قدرت

شود. باید برای ظهور، قدرت آفرینی کنیم؛ همانگونه که پیامبر پس از بعثت برای خود قدرت آفرینی کردند. از جمله اقدامات پیامبر، تشکیلاتی عمل کردن و سازماندهی مردم بود. به علاوه کسانی که مسلمان می‌شدند، باید به مدینه هجرت می‌کردند. پیامبر حدود مدینه را مشخص کرد و فرمود هیچ کس حق ندارد، بدون اجازه من از مدینه خارج شود و این قانون تا فتح مکه ادامه داشت. پیامبر فرمودند: «علما وارثان پیامبرانند...» (کنز العمال)

یعنی امروزه علمای دینی، مأمور به کار تشکیلاتی و سازماندهی مردم هستند.

سیستم ولایت فقیه، راهی برای افزایش قدرت امام زمان و اثبات قابل اعتماد بودن ما برای ظهور است.

• ترویج عقلانیت

قرآن، عامل اصلی ایمان نیاوردن مردم را، حماقت و بی‌شعوری آنها بیان می‌کند. پس یکی از اقدامات ما برای زمینه‌سازی ظهور، عقلانی عمل کردن و دفاع از دین به صورت عقلانی است. عقلانیت به اندازه‌ای مهم است که امام زمان هم پس از ظهور، بر سر مردم دست می‌کشند و عقل‌ها را کامل می‌کنند.

ما در مسیر زمینه‌سازی ظهور، با دو مقوله اصلی رو به رو هستیم؛ قدرت و عقل.

باید در بُعد فردی، عقل افراد و در بُعد اجتماعی، قدرت امام زمان را از راه‌های مختلف (از جمله افزایش قدرت ولایت فقیه)، افزایش دهیم.

منابع پیشنهادی استاد برای مطالعه بیشتر:

- قرآن کریم
- فروغ ابدیت و فروغ ولایت: آیت‌الله جعفر سبحانی
- نقش ائمه در احیای دین (۱۰ جلد): علامه عسکری به تنظیم آیت‌الله جاودان
- سیره صحیح: جعفر مرتضی‌عاملی

تدریس استاد پناهیان

موضوع: از بعثت تا ظهور

خلاصه و چکیده مطالب ارائه شده در کلاس‌های آموزشی معارف مهدویت

تهیه شده در واحد مهدویت موسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdiaran](https://www.mahdiaran.com)